

Asia: Lausuntopyyntö YVA-ohjelmasta, Markjärven tuulipuisto ja sähkönsiirto, Kruunupyy (EPOELY/1141/2024)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Winda Energy Oy suunnittelee 6–14 kokonaiskorkeudeltaan 320 m korkean tuulivoimalan rakentamista Markjärven alueelle. Hankkeen sähkönsiirtoa suunnitellaan toteutettavaksi maakaapelilla. Hankealueen koko on n. 1200 ha.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelle on tehty pesimälinnustoselvitys 2023, muuttolintuselvitys toteutetaan 2023–2024. Ohjelman mukaan hankealue koostuu linnustollisesti tärkeistä pienistä suojärivistä, ojitetusta suosta, talousmetsistä ja vanhan metsän laikuista.

Alueen ympäristössä olevien kosteikkojen vuoksi on syytä selvittää lähiympäristössä pesivä vesilintulajisto huolellisesti ja vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida mahdolliset vaikutukset vesilinnuille.

Hankealueella pesii metso, teeri ja pyy. Teeren soitimia havaittiin kaikkien lampien soistuneilla reunoilla. Alueelle tehdään/on tehty vuoden 2024 aikana metsäkanalinnuista vielä erillinen linnustoselvitys, jonka tuloksia ei tässä ohjelmavaiheessa tuoda esiin. Metsäkanalintujen soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa. Luontoselvityksissä on tärkeää kartoittaa myös tavanomaiset metsäkohteet, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan.

Ohjelman mukaan hankealueen merkitys riistanisäkkäille selvitetään lumijälkien perusteella. Luke huomauttaa, että yksittäiset lumijälkilaskennat eivät kerro alueen merkityksestä riistanisäkkäiden esim. suurpetojen lisääntymisalueena.

Hankealue sijoittuu metsäpeuran esiintymisalueille. Ohjelman mukaan hankealue ei sijoitu lisääntymiskauden aikaiselle levinneisyysalueelle vaan alueella voi olla ennemminkin merkitystä lajin talvehtimisen aikaisena alueena. Selostusta varten tullaan tekemään myös erillinen metsäpeuraselvitys työpöytä tarkasteluna.

Hankealueelta on tehty havainto saukosta. Luke huomauttaa, että mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Kalaston osalta Luke toteaa, että rakennusaikaisten valumavesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota koskien hankealueen pienvesiä. Vesistöihin päätynyt kiintoaine liettää uomat ja heikentää elinympäristöjen laatua kalojen lisäksi useiden muiden eliöryhmien (vesihyönteiset, levät, vesikasvit) näkökulmasta muuttaen koko eliöyhteisön rakennetta ja toimintaa. Kiintoaineen poistaminen ja liettyneiden alueiden kunnostaminen ovat työlästä ja osin mahdotonta. Myös poikkeusolosuhteisiin, kuten voimakkaisiin sateisiin tulee valmistautua rakennusaikana vahinkojen estämiseksi. Lisäksi tulee varmistaa, ettei alueelle tehtävät tiet ja niihin liittyvät ojastot aiheuta pidempiaikaista liettymisvaaraa maa-aineksen huuhtoutumisen myötä.

Hankealueen ympäristössä (50 km säteellä) on 30 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta. Osa näistä hankkeista rajautuu toisiinsa ja muodostaa laajoja tuulivoimakokonaisuuksia.

Ohjelman mukaan yhteisvaikutuksia tullaan tarkastelemaan ekologisten yhteyksien ja erityisesti linnuston osalta. Luke näkee, että yhteisvaikutuksia tulee tarkastella myös muun lajiston osalta.

Luke huomauttaa, että tuulivoimarakentamisen ollessa tämänhetkisen mittakaavan mukaista, on syytä tarkastella erämaisten ympäristöjen pirstoutumista ja muuttumista isommassa mittakaavassa ja kaikkien sellaisten lajien osalta, joille tällaiset ympäristöt ovat kriittisiä.

Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

3 Lausunnon tiivistelmä

Metsäkanalintujen soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa. Kalaston osalta mahdolliset vaikutukset tulevat lähinnä rakennusaikana. Valumavesien hallinta tulisi olla tehokasta rakennusaikana ja tulee varmistaa, ettei maamassat pääse karkaamaan esim. tien penkoilta vesistöihin myöhemmissäkään vaiheissa. On tärkeää, että tulevassa vaikutusten arvioinnissa otetaan laajassa mittakaavassa huomioon muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus direktiivilajien elinolosuhteisiin, elinmahdollisuuksien muutoksiin ja ekologisiin käytäviin.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 20.09.2024 klo 17:13:57.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Liitteet:

Tiedoksi: